

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDŰS NÁNDOR

Felelős szerkesztő: MARÓT SÁNDOR

Madas István

A maszk lehullott: az élet piros-jóságos arca mögött már a halál viaszos vigasztansága merevül.

Az elhunyt aktor nevét tegnap délután tette óta nem lehet úgy írni, ahogyan becéve valamikor az anyja szólította legelőször s ahogyan azután cimboráknak, hitves-tiszteleknek egyaránt Madas Pista volt. Hídegen, olyan komor szerepben, hogy madnyájunkat szívenűt: Madas István neve a az erdélyi magyar színeszet és Nagy-vad halottját.

Az Urísten kegyelmes volt hozzá: rö-re fogta a halálos tusa szenvedéseit. És ten a tusában is, féleszméletével tovább-t az ő világának életét, amit oly kimond-atlanul szeretett.

A próbák, a próbák nyugtalanították be-n és és megegyeszer megjelentek képzé-ben a belényesi kék hegyek, melyeknek-ban ő is érezte még vasárnap a könnye-faszkózó jölését, hogy abban a városban-badják szívükbe a magyar szót elhagya-t véreink, ahol tizennégy esztendeje nem-ak színházat emberek.

Ilyenek voltak az ő örömei. Szentebb-éssel, ragaszkodóbb lélekkel senki sem-aggott a magyar színeszet hívatásán, mint Egyénisége s a szerepkör, melyre pre-zsináltatott s melyet nála tökéletesebben-g töltöttek be kortársai, rajta keresztül-tötték át a ma színeszgenerációját s a mo-rn színjátékot a régivel. Tradíciót jelen-t a jelen életében, de nem maradását. Örök szív elévülhetetlen frissége lük-tett ereiben s ez a szív nem fáradt el ben-csák hirtelen megállt.

S a derűt szeimeink elől elfellegezte a-más. A legkomorabb, legmélysegebb, legigazibb...

Ki lép helyébe az öltözöben. ki húzza-magára azt a jelmezt, amiben a teg-pi kiírás szerint Neki kellene megjelenni a-kuffiták alatt?! Jön más, ifjabb nála, újabb-frissebb idegű komédiás. De úgy, a szin-khöz szólni, nem fog az utód, mint aho-gyan a távozó tudott. Legalább nekünk, mai-generációnak sohasem!

Hétőn este az „Imádom” vigjáték-an játszott utoljára. Egy színházi ügyelő-t, aki művészi hívatásán kívül egy másik-teleességet is ifjúkorától kezdve melenge-tt, Madas Pista, aki mindennek ügyelője-olt, ami a magyar színeszet multjával-iszeforrt. Ő tartotta számon, kik mikor-ppentek világgá a váradi színház deszkái-l az országos siker magasságába s kik-ntek le a virágos sarkertek sülyesztöibe-n. Ő nyilvántartás volt az emlékezése s most-e emlékezés is odatávozik, ahova esz-ényképei, barátai régen megtértek. A-ándorffy, a Rónay Gyula, Hunyady József-ontkarjai várják örökfagyos barátölés-re-ladas István csöndes tetemét.

Az Urísten kegyelmes volt hozzá, mert-kert bőségesen, illúziókat pedig korlátlanul-dott életében.

Hozzá igen, hozzá kegyelmes volt.

De halálos ágyán Madas István a kisfia-s felesége kezét nem tudta elereszteni. Mi-esz veletek? — tette fel a nagy kérdést a

szélütött nyelv s a végsőket dobbanó szí-nészi szív. Mi lesz veletek?

Kegyelmes lesz-e az Isten Madas árvá-jához és az özvegyéhez?

Tegnap délután Madas István, aki hu-szonhét évig szolgálta istenáldotta művé-szettel és emberfeletti kötelességtudással a-magyar színeszetet, tegnap délután Madas-István eleresztette az övét kezét.

A gazdátlan városi vagyon

Tisztelt Szerkesztő úr! Mindegy, hogy ki írja önnek ezt a levelet, az a fontos, hogy mi van benne. Ez a levél pedig a mai Meg-egyzések cikkre vonatkozik. Ebben a városi jövedelmek és a városi vagyon problémája kerül szóba és nekem mint laikusnak, aki azonban hébe-hóba érdeklődik a város ügyei iránt, lenne ezen a téren némi mondanivalóm.

Azt írja a Meg egy z e s e k, hogy a város jövedelmeit nem adók, taxák, ille-tékek felszólásával kell szaporítani, hanem a város vagyonának okszerű és ökonomikus kihasználásával. Ez helyes beszéd. Csak-hogy itt felmerül egy probléma — és éppen erről akarok szólni — ki vigyáz nálunk arra, hogy a város vagyona hol van és mit jöve-delmez. Nem kell azonban ebből semmi gyanúsítást kiolvasni, mert termé-szetes, hogy a város vagyona meg van, itt áll előttünk a szép városháza, az Apolló- és a Bazár-épület, a Csesztivő és így tovább. Hiszen még az volna szép, ha még ezekről se tudnók, hogy a városé. De eszembe jut a régi vidám kuplé: ja hogy hol van, hogy hol van, hát az bizonyos, hogy valahol van és arra gondolok, hogy viszont vannak városi vagyonok, amikről senki sem tud. Ön szerkesztő úr ezt bizonyára kételkedéssel fogja fogadni, de azért én mégis azt állítom, hogy van a városnak ingatlana, aminek egyáltalában nincs gazdája. Állítom, hogy Nagyvárad városának vannak a szőlő-hegyen területei, amelyek sehol nincsenek nyilvántartva és senki sem tudja, hogy ki gazdálkodik rajtuk. Bi-tang-jószágként terpeszkedik el pár hold föld a hegyek alján, valaki használja, de bért nem fizet érte és a városházán nem is sejtik, hogy ki az a boldog halandó, aki vá-rosi földeken pásztorkodik. Nem súlyos do-log ez, nincs nagy értékéről szó, de azért mégis furcsa és feltűnő, hogy a városnak vagyona van és nem tud róla senki. Ha rossz májű akarnék lenni, akkor azt mond-hatnám, hogy ez mégis jellemzi egy kicsit a gazdálkodási rendszert, mert én úgy kép-zeltem el eddig, hogy a városnál olykor-olykor készítenek leltárt, mint a gondos ke-reskedő és ebben a leltárban minden benne szerepel, legalább is a város ingatlanai fel-tétlenül. Tudom, hogy valamikor szokásban volt a város vagyonáról kimutatást készí-tetni, de némileg kételyt ér ezeknek a kimu-tatásoknak a helyességéhez, ha abból jó ter-mőföldek felvétele hiányozhatik.

Hát ezt akarom önnek írni Szerkesztő úr a város vagyonáról.

Néhány szót — ha már ezt a levelet el-követtem — a város jövedelméről is. En-nem tudom, kihez tartoznak a városi szer-

Az legyen Nagyvárad korszortája a rava-talán, hogy az eleresztett kezeket fogjuk meg a férj és apa helyett erősen valameny-nien, akik forrón szeretttük s mindig meg-beecsültük Madasban az embert s a magyar szó egyik pótolhatatlanul kidőlt harcosát.

Tabéry Géza

zódések, ki őrzi azokat, kinek kellene azt néha átböngésnie, de én azt vettem észre, hogy Nagyvárad városházán senki nem szokta ellenőrizni, hogy a városi szerződéseket az érdekelt felek betartják-e? A szerződéseket megkötik, azok ott porladnak bizonyára a levéltárban, vagy a város trezorjában, de nem hallottam soha róla, hogy abba valaki belekukkantana, hogy meggyőződné valaki róla, hogy a bér-lők kötelezettségeiket miként teljesítik. Van-nak a városnak régi, látni évtizedes szer-zódései is, amelyekben óriási értékeket ba-gatell-összegekként, mondhatnám bagóért ad-tak oda anno dazumal, amelyeket a bér-lők, vagy az engedményesek rendkívüli haszon-nal fruktifikálnak anélkül, hogy valaha is eszükbe jutna, hogy mégis illenék valami-vel többet is adózni a város javára, mint amennyire őket ez előtt 10—20 évvel kötelez-ték, amikor a mai gigászi gazdasági elvál-tozások még nem lehetett előre látni. En-valószínűnek tartom, hogy ha valaki a szer-zódéseket a városházán állandóan szemé-előtt tartaná és olykor — mintegy rovan-csolásszerűen — váratlanul megnézné, hogy a szerződéseket pontosan teljesítik-e, akkor kerekedne néha kedvező alkalom arra, hogy a város belekapaszkodjék a szerződésekké és a megkövesedett ótvarasos béreket a mai viszonyokhoz képest felemelje.

Félreértések elkerülése végett kijelen-tem, hogy én nem a szerződések megbly-gatására gondolok. A szerződés az: szerző-dés és azt nem lehet feltüntetni, még ha ki is derült, hogy nem a város, hanem a szerző-dő magánfelek csinálták a jobb üzletet. De vi-szont nem lehet szemet hunyni az előtt, hogyha a városnak sikerül jogszerűen elérni azt, hogy több bért kapjon valamiért, mint amennyire felekkel ez előtt megállapodott, akkor ezt elmulasztani nem szabad. Rendki-vüli városi érdek tehát, hogy a szerződése-ket valaki állandóan ellenőrizze, hogy a szerző-dő felek között razzliát tartson. Mert, hogy városi földeket ma is pár pengőért bé-reljenek, hogy használatba kiadott gyönyörű telkekért ma is nevetséges borralvalókat kapjon a város: az botorság. Csak egyet-len példát említek fel. A város ez előtt har-minc évvel kiadta áruraktár céljaira a Nagy-piac-tér egyik legzöldebb telkét. Ezért évi egy aranyat fizet a cég. Azóta ez a vállalat sok kézen ment át, sok pénzt keres-tek rajta, ma is virágzó üzlet, de azt hiszem, hogy ma is csak évi egy aranyat, tehát negyven leit fizet bér címén. De lehet, hogy már két aranyat, vagy tizet. Ez nem méltá-nyos. Ha a szerződéseket viszont szigorúan ellenőriznék, akkor lehetne okot-módot ta-lálni, hogy a város mégis több bért kapjon

a cégtől egy ilyen pompás ingatlan használatáért. Nincs arról szó, hogy a szerződést megbolygassák, hanem csak arról, hogy méltányosabb bérfizetést tegyünk lehetővé. Már egyszer megtörtént itt is, mint a Rimánóczy-nál, hogy elfelejtették a bért pontosan befizetni. Ha valaki sas-szemekkel vigyázna a városházán az ilyen szerződésekre: egy ilyen mulasztásnál mindjárt lecsaphatna és a város jövedelmeit természetes úton meggyarapítaná, nem pedig adókkal és taxákkal, ami ugyan kényelmesebb, de a városi lakosságra keservesebb.

Csak ezt akartam mondani.

A Háztulajdonosok Szövetsége a lei vásárló értékének megállapítását kéri

A Háztulajdonosok Szövetsége szerdán délután a Kereskedelmi Csarnok tanácstermében igen látogatott végrehajtó-bizottsági ülést tartott, melyet dr. Lazar Aurél elnök távolléte folytán Schwartz Izidor helyettes elnök vezetett, a jegyzői tisztet pedig dr. Lengyel Zsigmond főtitkár töltötte be.

A végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy felirattal fordul az igazságügyi kormányhoz abból az érdekből, hogy a bérleti törvény 48. §-a gyakorlati alkalmazása érdekében rendeletileg állapítsa meg a lei belértékében és vásárló képességében 1924. évi május 6-ika óta bekövetkezett csökkenés mértékét, vagyis azt a szorzószámot, melynek alapján az 1926. évi május 1-től követelhető lakások előzetes kérvényezési eljárás elkerülése mellett megállapíthatók lesznek.

A Háztulajdonosok Szövetsége ugyanezen érdekből megkeresni határozta az ország területén működő összes háztulajdonosi egyesületeket, valamint a Háztulajdonosok Országos Szövetségét is, miután úgy a háztulajdonosok, mint a bérlők érdekében igen fontosnak tartja, hogy az érvényben levő törvény gyakorlati alkalmazása ne növelje az érdekelt felek közötti ellentéteket és hogy a hatóságok meg legyenek kímélve az ezerszámra megindítandó ily bér megállapítási eljárásoktól.

Elhatározta továbbá a végrehajtó-bizottság, hogy a Brassóban december hó 13-án megtartandó országos háztulajdonosi szövetségi elnöki kongresszuson részt vesz és képviselével elnökét és titkárát bízta meg.

A végrehajtó-bizottsági ülésen nagyfokú elkeseredést váltottak ki azon jelentések, melyek a kincstári közegek eljárásait az adók behajtása terén panasztarták és főleg azon panaszok, melyek azt tárták fel, hogy a kincstár a legkíméletlenebb módon tesz jogszabály végrehajtási eljárásokat azon polgárok ellen is, akik adózási kötelezettségeiknek pontosan eleget tettek és ennek folytán ezek is felesleges utánjárásokat kénytelenek eszközölni abból az érdekből, hogy az árverés kitűzését megakadályozzák. A végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy ezen anomáliák megszüntetése érdekében elnöke vezetése mellett panaszt fog emelni a pénzügyi adminisztrátornál.

* Schwimmernél 1 kgr. keksz 60 lei.

Hatvany Lajos felolvasása

Zsúfolásig telt ház ünnepelte szerdán este Hatvany Lajos bárót a nagyvárad színházban s emlékezett áhitattal az elhunyt nagy magyar íróra, akinek emlékéit az illusztris előadó a maga lebilincselő szuggesztív modorában megidézte. Készersen volt irodalmi esemény és kétszeresen volt forró ez az est, amit Hatvany Lajos a kisebbségi újságíró szervezet anyagi erejének gyarapítására itt is épp oly készségesen töltött ki ragyogó eszritével, mint Kolozsvárt és Marosvásárhelyen.

A Bródy-Hatvany-estély jegyeit már napokkal az előadás előtt elkapkodták az utolsó karzati állók és zenekari ülőhelyekig.

A közönség az előadásra kitűzött időben szokatlan pontossággal jelent meg, mintegy ezzel is kifejezésre juttatva azt, hogy az estélyt kivételes eseménynek tekinti.

Röviddel nyolc óra után felszaladt a színház vörös függönye s a rivaldán elhelyezett felolvasó asztalnál megjelent a kitűnő író markáns, karcsú alakja.

— Emberek! Emberek! — kezdte Hatvany a felolvasást — kissé patetikus, de tüstént az első soroktól kezdve megkapó előadásban. S az első szavak feltöltészerű hangfelvétele végig is rezonált az egész, közel egy órási felolvasáson. Mert mellett, hogy essaynek s felépítésében pártját ritkító íróábrázolásnak elsőrangú munka volt a Hatvanyé, a tiltakozás erős fonala is beleszövődött az előadásba. Tiltakozás bizonyos tömegítéletekkel szemben, amikről Hatvany azt tartja, hogy a magyar kultúra kifejlődését meggátolják. S minélünk nem az a célunk, hogy e vélemény mellett vagy ellene állást foglaljunk, hanem az, hogy megállapítsuk: át tudta-e vinni véleményét az előadó közönségére.

A spontán siker, a szűnni nem akaró tapsok épp úgy mint a lélekzetviasszaifolt figyelem, melyet a publikum Hatvanyt figyelt, amellet bizonyítanak, hogy igen sikerült.

Hatvany előadása nyomán szinte kézközelben elevenedett meg előttünk Bródy Sándor, az író és az ember. Fontos volt, hogy az ember is megjelenjen. Hiszen Bródy, aki a betegségig kulturált irodalmisággal szemben mindig bátran merte vállalni az élet realitását, Bródy Sándor maga is súlyt helyezett volna talán rá, hogy műveiről szólva életelő alakja se sikkadjon el az idézésben.

Szellemesen tudta Hatvany egymásból kifejleszteni Bródy Sándor életének s írásainak jellemző és lényeges etapjait. Egy élet és a magyar irodalomnak egy színes, röpke kora zúgott el szemünk előtt, mint mértőldkövek az egy eszeveszett sebes rohanásban.

Míg nem megszokott az előadó hangja s oda nem ért a pesti temetőig, ahol két szembenállott istenáldott tehetségnek: Gárdonyi Gézának és Bródy Sándornak a fiai fogtak egymással kezét a magyar realista koporsójánál.

Az előadó hangja elhalt, de rá felviharzott a taps, mely egyként illette az emléket s az emlékezőt.

Hatvany felolvasása után a drámi együttes a Lyon Leát, Bródy egyik legremekőbb darabját hozta színre igen jól előkészített előadásban. A címszerepeket Hollós Juci játszotta pompás szépségének és ritka tehetségének minden nemes eszközeivel.

Lengyel Vilmos, Darvas Ernő, Benes Ilona, Berei Tompos, Soós és a többiek is kiváló produkciókat adtak. Előadás után Hatvany Lajos és felesége teletére bankett volt. Az estélyt, amelynek mint százaléka a nagyvárad újságírószervezete vára esik, ma pénteken megismételik.

Nagy érdeklődés a hindu koncertje iránt

A két hindu arisztokrata énekes egyen vasárnapi koncertje iránt nemcsak Nagyváradon, de a vidéken is igen nagy az érdeklődés. Előre jelezhetjük, hogy a titokatos Kelet két művészeinek rendkívül változatos műsora van, amely a templomi éneket, a hindu és perzsa népdalokat, a szemes dalokat egyaránt felöleli. A hindu zenek igen sok előkelő művelője van és ősi zenei alkotásuk és a modern hindu muzs egyképen méltó arra az elragadtatással, amellyel a két művészt egész európai néjén fogadták.

A Hegedüs Hirlapírodában a jegyvásolás olyan élénk, hogy vasárnap este a kátholikus Kőr nagyterme kétségkívül telve lesz a hindu khánok koncertjén.

Fischerné Szalay Stefáni
klasszikus
zongora estélye
december 1-én
a Katholikus Körben.

Sár-
és **hócipők**
legolcsóbban beszerezhetők
DERBY
cipőüzletekben

Apolló mozgószínház

Ma, pénteken utoljára

Egyszer minden asszony...

A szenvedések drámája 7 felvonásban.

A főszerepekben:

Virginia Vally és Lloyd Hughes

Jön:

Perdita

Jön:

Boccacio remekműve 10 felvonásban.
A főszerepekben: **Bernhardt Göetzke, Werner Krauss, Xenia Dosni, Hanna Raly, Ivy Duke, Albert Steinrück, Lionel Barrymore.**

Hatvany

Irtá: ZSOLT BELA

Nem tudom, eléggé megbecsüli-e ez a vá-
ros a kiváltságot, hogy hallgathatta tegnap Ha-
tany Lajos, amint a méltatlankodó emberi, iro-
domtörténeti és magyar igazságérzés extázi-
sán rákiáltott a megölt és meghalt Bródy
Adorra: „Kelj fel és járj! És ne csak járj, de
bizelj is, a magad igazáért, érdemeiért, rang-
ért s egyúttal a miénkért, a „másik” magyar-
ságért, amelynek ma nincs sem jósá, sem sar-
lánya, sem aszkétája, sem hivalkodó, önmu-
tat elemesztő híres bűnöse, botrányokozója! Ta-
la merészség, ha ezt irom: de Bródy és Ady,
egy és nemes „csatornázásai” mellett sokat
tettek az élet felszabadulása irányában, híres
művekkel, forró botrányaikkal: meglazították
kispolgári életrend szigorú rekeszeit, bátrab-
bakká, szabadabbakká igazították a vágyakat, a
celyek ellaposodtak a századvégi könyvek s a
ból fametszetté lomfűrészt közelelt és iro-
lmi eszményképek barbár példái. Igazi
nők és botrányok kellett ahhoz, hogy a
szélemény hozzáadódjék a művészi formá-
n jelentkező rendkívültséghez, a teremő lan-
zia lázas kicsapongásaihoz, a minden ember-
ben lappangó szörnyű titok felderítéséhez, ami
nyitvánve így lejezhető ki: az élet igazsága,
egy az igazi élet. Krisztusnak magához kellett
gádnia a szamaritánuszt és az adószedő.
— ni a legnagyobb botrányunk számított, — hogy
z emberi egyenlőség gondolata elinduljon
örönelmi útjára, a Bródy és Ady botrányai
okszori tulzásaikkal és exhibicionizmusukkal is
rűkségek voltak ahhoz, hogy a magyar lélek
ösök és földönösök, nagyszonyok és Me-
uzák, próféták és luciferok után képessé vál-
k az élet és az ember valóság képének be-
gódására, megértésére s az öröme, amit az
igazság okoz!

Milyen szerencse, hogy Hatvany Lajost a
politika szelmalmanék kereké egy szeszélyes,
le mégis kiszámított mozdulattal elődította a
magyar malomfaljáról s hogy egyedül, távol az
gazságoktól elszoktatott tömelektől, akaratla-
n is megőrizte nekünk az igazságok hirdetése
számára. A magyar közvélemény hat év óta
nem hallott érces, exakt ítéleteket, egyfélék
örhithető definíciókat s főként nem hallott jór-
való ajkáról harci riadót olyan célokért, ame-
lyeknek látható célkártyája ne lenne csupán
maszkja egy másik, alattomos, opportunus cél-
nak! Ki állna ki ma egy irodalmi justiciamor-
ban revíziót kérni, abban a reményben, hogy
csak az utókor fogja megítélni számára a per-
költséget, s még hozzá, az erkölcsöt? Ki állna
ki dacoskodni ott, ahol a verkedés, nem hoz
értékes ellenségeket, akik értékes táborot tobo-
znak a bajvívó mellé? Vársonyi Vilmos monda-
ta a maga penetráns ötletségének hangján:
„Az egyik ember abból él, hogy antiszemita, a
másik abból, hogy filozemita; de mit csinál-
jon egy szegény zsidó?” A zsidót itt tessék
nem egyházi és faji értelemben venni, hanem
annak, aki vállalja a belyéget, foltot s a maga
lelki-szemleli egyféslegét olyankor is, amikor
azt nem lehet truftikálni. Mit csináljon Ha-
vany, amikor sem jobbra, sem balra nincsenek
hasznos és divatos mondanivalói, csupán
igazságot akar szolgáltatni, emberit, irodalmi
és magyart az emberi, irodalmi és magyar
igazság dekonjunkturájának idején?

Azt csinálja, amit csinál! Mert kell lenni
valakinek, akit kiemel a predestináció e bo-
lond idők semmirevaló sorsai közül. Kell lenni
valakinek, aki átér egy termékeny mult partjá-
ról egy hozzánkemlő jövő partjára, miközben
alatta az ostromság, tehetségelenség, az epigo-
nizmus sürkésége, sőt a bűnök verszegény epi-
gonizmusa takarodik az elhőledés tengere fele.
Hatvany Lajos perujt, harcol, vitázik és meg-
győz, miattal a mai Magyarországon egy egész
nemzedék előtt már-már az irodalomtörténeti
tömegsír tátong. Ő volt az, aki már két évtü-
zed előtt eleven lánggal lobogott, szuvas fából
eleven lángokat szított a nap magasságáig s ma
is lobog és szit, miattal otthon minden csak pa-
rázslis s a paraszat is eltapossák. Vissza köve-
telem őt, a fiatal magyar irodalom nevében,
agitátorát annak a magyar s irodalmi igazsá-
nak, amely hat év óta bujkál s az ellenforra-
dalmi opportunizmus baloldali publicistáinak
és esztétáinak gyáva mellékmondataiban. Ezt
az érces hangot, ezt az érces bátorságot, ezt a
preceptorit precizitást, ezt a tanárt és költőt
követtem haza az ifjak nevében, akik évek
óta várják s már-már nem is várják az íhletett
szóit: Kelj fel és járj! Hatvany Lajos egyik parti-

ról a másik partra átvélő, bántatlan tehetség-
től, erejétől és ifjuságától várom, hogy per-
ujtást kér a másik justiciamordban is: a há-
boru utáni irodalmi generáció lassu halális ite-
letében, amelynek csak gonosz és ostoba bírái és
nyálás, vagy pohos védőügyvédek vannak. Ha-
vany Lajos nem politikus, aminthogy az író csak

akkor politizál, amikor a politika a legszemte-
lenebbül arcátlanokodik az irodalom termeibe.
Ledobván véletlen, de emberi nobilitással vá-
lalt politikai megterhelését: vissza kell térme-
oda, ahonnan elindult, ahol betöltötte a helyét
s ahol ez a hely ma is betöltetlen.

Madas István a halottas ágyon

Már tegnap tudtuk, hogy a vég nincsen
messze, de az a szeretet, amivel Madas Pista
életéért remegtünk, reménységgel és bizakodás-
sal erősített meg. Legalább is heteket remél-
tünk és az orvosok sem tudhatták, mikor áll be
a katasztrófa. Tegnap délután, mikor felkeres-
tük, már a negyvenharmadik éjszakát töltötte a
széken párnák között. Ma reggel állapota vál-
tozatlan volt. Stoll Béla, régi jó barátja, színész
kollegája, ugyszólván állandóan a beteg mellett
tartózkodott. Madas nagy szeretettel nézett fel
minduntalan a beteg férjet hűségesen ápoló le-
teségére, aki összelörve térdelt mellette. Dél-
előtt 11 órakor több ízben izgatottan sóhajtott
fel Madas:

— Laci! Laci fiam! Kicsi fiam...

A fiát óhajtotta, aki iskolában volt. Nyom-
ban utána kúldték, de a fiúcska, aki nem bírta
nézni apja rettenő szenvedéseit, az iskolát már
elhagyta és egyik nagybátyjához ment és csak
déli egy órakor találták meg s hozták haza.
Dél előtt 11 óráig már valósággal küzdött éle-
téért, hogy még fiát láthassa. A hörghes meg-
szűnt, a test jóformán már nem élt, alig bírt lé-
lezketni venni. Egyre a fiát hívta.

Madas Pista érezte az utolsó percek közel-
gését. Felesége síró szemeire függesztette meg-
főt tekintetét és arcan végig folyl könnye.
Értől az időtől halála percéig sírt. Borzasztó
küzdeme volt az utolsó percekért. Probálták
ágyba fektetni, nem lehetett már. Vergődött
párnái között s úgy várta kis fiát.

A 16 éves Madas Laci egy órákor lépett
távol rokona, Herczmann Izrael kíséretében ap-
jához, aki megfogta a kezét, simogatta és sze-
meivel, könnyező szemeivel bucsuzott. Körülbe-
lül tíz percig tartott ez a fájdalmas bucsu, am-
kor a fiut kivitték egy másik szobába, de né-
hány perc múlva ismét feleségét és fiát szólí-
totta a beteg. Még néhány perc, maga az örök-
k való szenvedés... A haldokló lélezte
gyengült. Sirva állt mellette Stoll Béla is s mi-
kor érezte a vég közeledését, a kis fiut kivít-
ték. A fiu még nem ért az ajtóhoz, mikor egyet-
len hűrdüléssel felesége ölébe hajtott feje leha-
nyatott, a legderekből, legtehetségesebb, leg-
rajongóbb színészek egyike, Madas Pista déli
fél 2 órakor kiszenvedett. anélkül, hogy egy
percere is elvesztette volna öntudatát.

A halálhír, amelyet már délelőtt város-
szerte beszéltek, déli felkeltőre valóra vált és
fél 3 órakor már az egész város siratta Madas
Istvánt, a színészt, a jó embert, akit mindenki
szeretett.

Madas István 1878 április 12-én született
Nagyváradon. Családja Szalontól származott,
régli református család. Atyja, Madas Lajos szín-

tén kiváló tehetségekkel volt megáldva. Fiatal
korában bejárta a nyugat városait. Kitűnően
beszélt franciául, németül, angolul. Nyolc évet
töltött Párisban, majd ambíciói, képességei Ame-
rikába vitték s ott halt meg 17 évvel ezelőtt.

Madas Pista 1923 április 18-án ülte 25
éves színészi jubileumát, amikor a város közön-
ségének igaz szeretete ritka szépséggel nyilva-
nult meg iránta. A nagyváradi szimpadon kezd-
te s itt is fejezte be pályafutását. A győri, sop-
roni és debreceni színházaknál működött s e-
közben vette feleségül a soproni színház igaz-
gatójának szép leányát, Balogh Leonát, akinek
már nagyapja is színészdirektor volt és a leg-
régibb magyar színészgeneráció sarja. Egy gyer-
mekük volt, a most 16 éves Laci, aki nunt jeles
tanuló, apjának személténye, büszkesége volt.
A háboru első napjaiban bevonult katonának
Madas Pista a 3-as honvédekhez, majd a né-
gyeseknél szolgált hadnagyi rangban. Sohasem
kérte felmentését. Négy és fél évet töltött a
harctéren egyfolytában és orvosai, dr Konrád
és dr Winkler szerint a harctér szenvedéseit,
megérőltetéseit okozták szívbillentyű táguását
s a szív- és tüdőasztmát, amely gyilkosa lett.

1919-ben szerződött vissza a váradi társu-
lathoz, ahol úgy megszerette a közönség, mint
igen keveset az ő kiválasztottjai közül.

A háboru halottja ő is, akinek baját foly-
ton nap-nap után növelte a tánc, az ének, izga-
lom és az erős szimpadi fizikai munka, más pá-
lyán még évtizedekig élhettett volna betegsé-
gével.

Kevés szem marad szárazon Nagyváradon,
ha Madasra gondol, aki most feketébe öltözve
fekszik egy szobás egyszerű lakásának ágyán,
a szenvedéstől, betegségtől elváltozott arcvo-
násokkal.

A temetés iránt a színház igazgatósága un-
tézkedett. Temetése szombaton délelőtt fél tí-
zenegy órákor lesz a színház előcsarnokából.

Megalakult a román tisztí és polgári kaszinó

Nagyváradon a román intelligenciának eddig
nem volt olyan szórakozóhelye, amelyben otthono-
san érezhette volna magát, ahol családias össze-
jövetelt rendezhette volna. Ez vezette az intelli-
gencia vezetőit, hogy a tisztí kaszinóval szorosab-
b összeköttetést létesítsenek. A tárgyalások be-
s fejeződtek s az új társaság nagyváradi polgári és
tisztí kaszinó néven megalakult. Katonai elnök lett
Aricescu ezredes, polgári elnöke Mandra
ítélőtáblai elnök, a választmányban helyet foglalnak
dr Zigre Miklós, dr Lazar Aurél, dr Roxin
Teodor, dr Kiss Demeter, dr Rednik Gábor,
dr Bledea Vasile, dr Mangra Demeter, dr
Bucico Coriolan.

A Nagyvárad örömet fejezi ki afölött, hogy
a nagyváradi és biharmegyei román intelligencia a
tisztikaral együtt megalapította kulturális otthonát,
szórakozásainak, összejöveteleinek méltó formáját
és helyét. Legyen szabad azonban figyelmébe aján-
lani a város és vármegye vezetőinek s az állam
itteni képviselőinek, hogy a magyarságnak nincs
meglelő összejövetelei helve, amelyre pedig szük-
ség van. Nem mindenkit elégít ki a kávéházi szór-
akozás, sokak egészségének ártalmas is a napról-
napra halljuk a magyarság kívánságát felhangzani,
hogy egy kaszinóra, vagy polgári körre égető szük-
ség lenne.

A biharmegyei kaszinót, mint ismeretes, egy
általános rendelkezés gátolta további működésében.
Az a rendelkezés, amely megtiltotta a társas össze-
jöveteleket. A biharmegyei kaszinó akkor felüg-
gészlette tevékenységét, de nem szűnt meg. A tisztí
kaszinó mai helyiségéből kiköltözött a Traian-teri
Tiszá-házba, ahonnan könyvtárának egyrészt el-
szállították a biharmegyei muzeumba s ma is ott
van a meglehetősen nagyszámú és értékes könyv.
Egyrészt a helyiségben maradt a könyveknek, nem
lehet tudni, hova lett. A butorok egyrészt a szig-
urancra vásárolta meg s erről írásbeli elismervény
maradt néhai dr Fráter Imrénél, aki a kaszinó
ügyeit intézte. A szigurancra aztán elrekválta a
kaszinó helyiségeit, amelyeknek bérlete azóta már

DORIAN
FILMSZÍNHÁZ

Ma, pénteken, 5 7 és 9 órákor
Georg Kaiser regénye a
TEXASI FARMER
8 felvonásban.
Rendezte: JOE MAY.
A főszerepben:
Mádu Cristians.
DORIAN-FILM!
A 9 óras előadásón
GIOVANNI MESTER
mutatványokat végez.

tefelt volna s ma a sziguran közvetlenül fizeti a bérösszeget a Tisza-örökösöknek.

A magyarságnak is szüksége van tehát egy klubhelyiségre, ahol szórakozhat, kulturális előrehaladását ápolhatja s társas összejöveteleit rendezheti. Ha a „biharmergyei kaszinó” név ellen kifogás lenne, legyen az a Magyar Párt köre, vagy Magyar Kaszinó. Igaz, régebben a biharmergyei kaszinóba a bihari románság előkelői tagokul iratkoztak be, de akkor még kevés emberből állott a román intelligencia s ha nagyon felszaporodott volna, bizonyára önálló román klubot alakít. A magyarság számára megindokolja, miért kívánja külön társaságként működésbe hozni.

Pisztolypárbaj az újságírósztrájkból

Tegnap reggel fél nyolc órakor a Félix-fürdői erdei tisztáson pisztolypárbaj folyt le Perédy György hírlapíró, a „Nagyvárad” munkatársa és Neumann Charles, a „Transylvania” nyomdavállalat és a „Nagyvárad Napló” igazgatója között. A párbajnak előzményei, illetve annak indító okai még e hónap első napjaiban lezajlott újságírósztrájkra nyulnak vissza. A bérharcnak meglehetősen izgalmas és túlfűtött napjaiban az a gyanu merült fel a „Nagyvárad Napló” egyik munkatársa ellen, hogy a szigorú sztrajktitkáló dacára és a munkát beszüntető Perédy tudta nélkül bement a redakcióba és ott kérdőkat adott le. A sztrájk-nak ilyenén való megtörése miatt Perédy Györgyöt, aki a sztrajkmozgalmat vezette is, szemrehányások érték. Perédy tehát, hogy a tényekről önmaga szerezzen pozitív meggyőződést, estefelé bement a „Transylvania”-nyomdába és megnézte az ott leadott kéziratokat.

Mánap délelőtt a „Nagyvárad” szerkesztőségében folytak tanácskozások a lapkiadók és az újságírók kolozsvári kiküldötté között. Ezen részt vett Neumann igazgató és Perédy György is. Ez a diskusszió egészen sima lefolyású volt. Később Neumann átment nyomdájába, ahol alkalmasint értesült, hogy Perédy előző napon a nyomdában járt és a „Nagyvárad” szerkesztőségébe visszajövet Neumann rendkívül ingerült és ideges magaviseletet tanusított.

— En nem tárgyalok tovább ezekkel az urakkal — mondotta.

— Visszavonom a kollektív szerződésen aláírást.

Ingerült szavainak élét Perédy ellen irányította, aki jövedéi nyugodtan és fegyelemzetten hallgatta Neumann kitörő megjegyzéseit. Perédy azonban ez a zaklatott atmoszféra annyira emelkedett, hogy Perédy sem hagyta válasz nélkül Neumann igazgató heves kifakadásait. Rendkívül erős szöbarc támadt és Neumann Charles részéről sértő kifejezések hangzottak el.

Perédy nyomban lovagias utra terelte az ügyet és az őt ért sértésekért segédei útján elégtételt kért Neumann Charles-től.

A segédek bekés után nem tudták az ügyet elintézni és Perédy megbízottai: Dr. Tabery Géza és Erdős Iván hírlapírók kártyapárbaj ajánlottak fel Neumann megbízottainak: Ispescu csendőrszázadosnak és Hili László hírlapírónak, akik ezt a feltételt azonban nem fogadták el, mert felük jobb karja sérült és kardfogatásra képtelen. A pisztolyal való elintézés maradt tehát tőnn, amelyre a következő, meglehetősen súlyos feltételekkel állapodtak meg: Harminc lépés távolságról, légy nélküli pisztolyokkal, egyszerű golyóváltással, hármas golyóváltásra. Csütörtök nem számít. Az első lövés joga a sértett felet, Perédyt illeti.

Kedden délután állapodtak meg a felek, hogy csütörtök reggel fél nyolc órakor, a Félix-fürdői erdei tisztáson pisztolypárbajt vívnak. Pontos időben két autón érkeztek a párbaj színhelyére. Az egyik autóból ült Perédy György két segédével, Tabery Gézával és Erdős Ivánnal, a másik autóból pedig Neumann Charles érkezett Ispescu százados és Hili László segédekkel, valamint Arghiriade ezredorossal.

A vezető-segéd a tisztáson felállította a fele-

ket. Miután a szokásos utolsó békítési kísérletek sem vezettek eredményre, a feltételek szerint a harminc lépés távolságot kimérték azzal, hogy a pisztolypárbaj advance nélkül, három másodperces bélzási idővel, egyszerű golyóváltással folyik le.

A vezető-segéd: Ispescu százados megadta a feltételt és az első lövést Perédy György tette, de a fegyver csütörtököt mondott. A vezető-segéd új

A romániai bankok fiókjai engedély nélkül csak a helyi piacokon köthetnek deviza-üzleteket

Néhány nappal ezelőtt nagy izgalmat keltett az erdélyi piacokon egy bukaresti távirat, amely azt közölte, hogy a jövőben a bankok csak a helyi piacokon köthetnek devizaüzleteket.

Tegnap tényleg meg is jelent egy miniszteri rendelet, azonban nem abban a formában, ahogy azt az előzetes bukaresti távirat jelezte.

A rendelet csak a romániai bankok fióküzleteinek devizaüzletkötési jogát korlátozza.

A devizaforgalmat korlátozó új rendeletre vonatkozólag megkérdeztük a Banca Nationala igazgatóját Pop Joant, aki a következő felvilágosítást adta:

— A devizaüzletek korlátozása tulajdonképpen csak a romániai bankintézetek helyi fiókjaira vonatkoznak. Vagyis a bankfiókok csak a helyi piacon köthetnek devizaüzleteket.

Nagyváradon összesen négy ilyen bank-

A patkányok összemartak egy nagyváradai fiatallembert

A lábából kiharaptak egy darab húst

Tegnapelőtt este olyan megdöbbentő eset történt Nagyváradon, amely feltétlenül a hatóságok erőlyes közbe lépését követeli. Egy patkány-falka megtámadott egy embert a város közepén este félnyolckor a Mészáros-utca egyik kapualjában, amikor a Rimanóczy-gözfürdő káznázása felé akart menni.

A patkányroham áldozata Baka Lajos 30 éves fiatallembert, aki a Ferdinánd király-körúti Balogh-féle csemegekereskedés alkalmazottja. A kiállott izgalom következtében ágyának dőlt és napok óta több orvos kezeli.

A Nagyvárad munkatársa felkereste a nem mindennapi borzalom áldozatát, aki a következőkben mondta el az idegekre menő kaland részleteit:

— Kedden este a mészáros-utcai bejáraton akartam bemenni a Rimanóczy-gözfürdő káznázása felé. A felhályos udvaron több szemetes láda között vitt az utam, amikor egyszerre rémülten vettem észre, hogy

több patkány, mintegy tíz-tizenöt rohan elő. Mind undorítóan hatalmas patkányok.

— Nem vagyok ijedős ember — beszéli az ágyban fekvő Baka Lajos, végig küzdöttem pergő-tüzes harcokat az lsonzónál, de az igazat megvallva szörnyen megijedtem az undorító, piszkos állatok seregétől. Toppantottam a lábammal, hogy szaladjanak szét. Egy pillanat alatt azonban minden oldalról megrohantak a patkányok és egyszerre a fekete állatok serege vett körül.

— Nem tudom hogyan, de egyik a nadrágom szárába futott és térdem alul kegyetlenül megharapott.

— Eles fájdalomt éreztem és azt, hogy a patkány kiszakított egy darab húst a lábamból. Tudtam, ha tovább engedem, végig marja a lábamat, egy gyors mozdulattal elkaptam a patkányt és nadrágommal együtt kiszakítottam belőlem.

— Lábamból dőlt a vér és kegyetlenül fáj a lábam. Bevészorogtam valahogy a Royal-kávéházig, ahol dr. Goldmann Árpád részesített az első segélyben. Kocsin hazahozták és azóta még mindig fekszem. Dr. Fischer Imre főorvos kezel Tetanusz-szerűmmal, mert felő volt, hogy a patkány piszkos szájával megfertőzi a lábam.

— Így is készültül harapott egy inat és egy eret a lábamban, ami a fájdalomtól eltekintve veszélyes is.

Baka Lajost fiatal felesége ápolja és a kis

gyutacsot tett. Perédy célzott, lőtt, de a golyó nem talált.

Ezután Neumann Charles lövéseit vezényelt vezető-segéd. A lövés nem talált.

A vezető-segéd felszólítására Perédy ki nyújtott Neumannnak s ezzel a kibékülés megtént. A peremező esőben öltözték fel nagykabátokat a párbajozók s visszahajtottak a városba.

fiók van. A Banca Generala, a Banca Romneasca, a Marmorosch-bank és a Timisai itteni fiókja.

— A többi nyolc autorizációval bpenzintézet a jövőben is zavartalanul köthet üzleteket más városok bankjaival.

Megkérdeztük az igazgatót a rendtechnikai keresztülviteléről.

— A rendelet még csak ma lép életbe, azt írja elő, hogy ezek a bankfiókok, ha városokkal akarnak devizaüzleteket köthet, előbb erre ki kell kérni a Banca Nationala engedélyét.

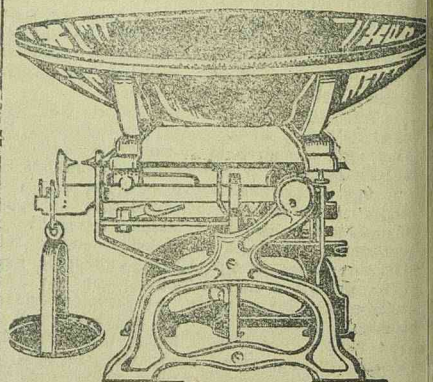
— A forraságok felől még nem kaptunk rendelkezést. A bankok be fogják adni hozánk a kérvényeket a devizaüzletek köthet engedélyezése iránt és mi egyenként fogjuk azokat elbírálni.

— Mi igyekezni fogunk azon, hogy minden egyszerűbb és gyorsabb rendszerrel megkönyíthessük a lehetőség határain belül a bankok helyzetét.

családon még rajta fekszik az izgalom. Elkezdett hangon pertraktálják azt a valóban döbbenetes tényt, hogy a város közepén nem tekin meg minden intézkedést, hogy a patkányfészket onnan kiirtsák. Ha a patkányok a gyereket támadnak meg, kiszámíthatatlan következményekkel járhatott volna csak az ijétség is.

Nemcsak a Mészáros-utcán, hanem az egy városban rengeteg patkány van és egyre szaporodnak, mert nem is próbálkoznak a kiirtással. Ha a háztulajdonosok nem intézkednek, hogy patkánykutyákkal minél hamarabb megkezdődjen az undok állatok elleni háború, akkor nem sokára ott fogunk tartani, hogy világos nappal marják majd meg a gyerekeket, erbereket a patkányok az utcán és az udvarban. Patkány-razziát kell tartani, mert Bal Lajos esete mindenesetre van olyan szomorúfigyelmeztetés, hogy le lehessen vonni belőle tanulságot.

Harisnya, keztyű, selyemsál nagy választékban Szenszki Miklósnál, Sas-passage.

FABRICA DE CANTARE SYSTEM FLORENZ MÉRLEGGYÁR

Oradea, Strada Astra 6.

Telefon 7-14

Gyermekmérleg kölcsönzés!

Női kabátot

most vásároljon
most olcsóbban vásárolhat
most a választék nagy

HEVESI női divatruházában

Str. Nicolae Jorga (Zöldia-utca) 8.

A új városközigazgatási rendszer a gyakorlatban

A városokhoz már megérkezett az új közigazgatási törvény életbe lépését alkalmával végrehajtandó hivatali beosztás. A mai hivatali rendszer megnevezése, a tanácsai hatásköröket meglehetősen felváltja ez a rendelkezés.

A minisztérium egy grafikont készített az új intézményről, amelyet sikerült megszerezniünk és a lapunkban ismertetjük:

A legmagasabb intézőség a választott városi tanács, a polgármester és a mai tanács, mely a városi tanács frakciója marad a nagy tanácsnak s a városi tanács „delegáció” névvel jelöljük. Ez a városi tanács négy alszervre bomlik: a) a városi titkárság, b) pénzügyi, gazdasági osztály és számviteli osztály, c) műszaki és üzemek, d) egészségügyi és szociális osztály. A városi titkárság a közigazgatási osztály, mely ismét négy frakcióra bomlik: 1. A könyvtári hivatal. 2. Általános közigazgatás, 3. Általános városi ügyészség. 3. Iktató, levéltár és irattár. 4. Kultur- és iskolai ügy.

Minden hivatali szerv feje egy sef de biroul (főosztály) és egy sef de biroul (főosztály).

A pénzügyi és gazdasági osztály két izból áll: a) a foglalkozik a pénzügyi és gazdasági ügyekkel, b) feladata az adókezelés, beszedés és a kifizetések kezelése.

A műszaki hivatal szintén két alsóbbfokú hivatal magában: a tanulmányi és tervezeti osztály, másodsor a munkaközvetítő és üzemeltető osztály.

Az egészségügyi- és népiéleti főnökség szervei: a) orvosok hivatal. 2. A mentőszolgálat. Minden esetben a városnak az egészen első szolgálatában áll a munkaközvetítő és üzemeltető osztály. A városi tanács a munkaközvetítő és üzemeltető osztályt.

Magos József büntetését hat évvel felemelte a tábla

Sachs Henriket felmentették

Az ítélőtábla Ille-tanácsa tegnap délelőtt 12 órakor meghozta az ítélőbíró Magos József és társaságának ügyében.

A nagy per iránt már alig volt érdeklődés. Magos József várta az ítélet kihirdetését. A magos 12 óra előtt a fogházor bevezette a bíróságra, aki teljesen nyugodtan várja a bírósági ítéletet. Magos biztosra vehette, hogy a bírósági ítélet nem nyírt a tábla. Aki a bírósági ítéletre látta Magos Józsefet, az alig ismerne reá. Akkor rövidre volt nyírva a kis török bajsza volt. Igazi nyers katonai mozdulatok hevesek, a tartása feszese és állott, „vigyázz állásba” vágta magát.

A magos hosszú haja van, elől középen kétfelé vágta. A bajuszát leborotváltatta. Az arca kerekded, a vonásai lágyabbak. A katonai tartását megszüntette. A mozdulatok lágyak, lassak. A többi vádlott egyenként bevonul Magos József és Sachs Henrik egyedül az, akinek a sorsára a bíróságnak lesz az ítélet, mert az ügyész a bíróságot kéri.

A nagy per után bevonul a bíróság és Ille elnökli az ítéletet.

A bírósági bíróság helyesnek találta a törvényes ítéletet a Magos József bűnösségének megállapításáról. A törvényszék azonban az enyhítő körülményeket figyelembe vette. Így első sorban a bűntetlen előéletét.

Az ítélőtábla álláspontja azonban az, hogy a súlyos bűncselekmény elkövetésénél enyhítő paragrafus alkalmazása nem helyes és éppen ezért a törvényszék által kiszabott kilenc évi fegyházbüntetést 12 évi fegyházra emelte fel.

Sachs Henrik törvényszéki ítéletét azonban megváltoztatta az ítélőtábla, mert egyetlen számban bizonyíték nincsen, amely kétségbevonható volna, hogy Sachs Henrik bűntárs, vagy éppen lelt volna a nemzetőr katonák kegyetlenül. Eppen ezért az ítélőtábla Sachs Henriket felmentette a vád és következményei alól.

A törvényszéknek a többi vádlottakra vonatkozó ítéletét megváltoztatta.

A helyben hagyta az ítélőtábla.

A bírósági ítélet ellen Magos József védője, Kósa János fellebbezést nyújtott be a bukaresti fellebbezéshez.

Külföld

Az Albrecht-ügyet nagy érdeklődés mellett tárgyalta le a magyar nemzetgyűlés

Budapestről jelentik: Az Albrecht-ügy az ismert előzmények alapján a robbanásig izgalmas fűtötték tegnap a nemzetgyűlés levegőjét. Két interpelláció vitte a Ház elé a legutóbbi napok ideges eseményeit, melyet a társadalmi egyesületek szövetségének kormányzó elnöke beiktatásánál Raffay evangélikus püspök szavai festették alá: „Te vagy az, aki eljövendő, vagy mást várunk?” A másik feltűnő jelenség az volt, hogy Vass József miniszter és Klebelsberg miniszter is részt vett ezen az ünnepélyen, amely a fájvédők királyjelölési propagandájának látszott. A legitimisták és a köztársaságiak csoportja élesen szembehelyezkedett ezzel a jelenséggel s Ház szerdai ülését előreláthatólag izgalmas kirohanások fenyegették.

Délután 4 óra tájban végigfutott a folyosón az a hír, hogy Albrecht főherceg és Izabella főhercegnő el akarnak menni a Házba, hogy a királykérdésben előterjesztendő interpellációt és a miniszterelnök választását a karzatról személyesen végighallgassák.

A főhercegi család udvarmestere, báró Pirret föl hívta telefonon a parlament elnöki irodáját és 7-8 hely biztosítását kérte az anyafőhercegnő, az ifjú főherceg és a kíséret számára. Az elnöki iroda a vidéki hírlapkiadók helyét tartotta fel a hercegi család számára. A karzatnak ezt az elzárható részét kiürítették és detektíveket helyeztek el a folyosóra. Scitovszky házelnök Huszár Károly alelnökkel és Pesthy Pál igazságügyminiszterrel félrevonulva kezdett tárgyalni arról, hogy melyik kapun lépjen be a főhercegi család és hogyan biztosítsák annak a zavartalanságát, hogy megjelenésük az ülésteremben, a karzaton, vagy a folyosón ne idézzen elő incidenst.

Ugyanakkor feltűnést keltett a folyosón az is, hogy megjelent báró Prónay, Hír György fájvédő képviselővel, akivel a büfébe vonult vissza s hirtelen kelt, hogy rövidesen a Ház karzatán lesz a régi Prónay-törzskar több nevezetességre szert tett tagja.

Amikor mindezeknek híre futott híhetetlen izgalom járt a hír nyomában. De a nyilvánosságra kerüléssel együtt, befejezett tényé vált az is, hogy a főhercegi család még sem fog elmenni. Az újságírók megintertjultak Scitovszky elnököt, Huszár Károlyt és Pesthy Pált, hogy ki interveniált a főhercegi családnál abban az értelemben, hogy az lássa be, hogy jelenléte nem kívánatos a nemzetgyűlésen, amikor az Albrecht-ügyet tárgyalják. Kielégítő választ nem kaptak, a valószínűség azonban az, hogy Bethlen István miniszterelnök lépett közbe, akinek a felesége tegnap délután éppen teát adott s a főherceggasszony és a főherceg a parlament helyett ezen a teán jelentek meg. Albrecht főudvarmestere, báró Pirret és báró Orczy szárnysegéd azonban csakugyan elmentek a Ház esti ülésére a karzatra. A parlament képe ez események alkalmával valószínűleg „táblás” házat mutatott. Megjelent 143 képviselő, a karzatokon ember ember-hátán tolongott. Pompázó hölgykoszorú és több mágna asszony. A diplomaták karzata zsúfolva volt és a helyzetet mi sem jellemzi jobban, hogy Sir Balclay angol követ már csak állóhelyhez jutott. Hat miniszter ült a bársonyszékekben, a baloldalon ott volt Apponyi, Andrássy, Vázsonyi, Peidl, Ugron, Rakovszky István, Nagy Vince.

Az interpelláló Csetry József azt kérde, hogy van-e tudomása a kormánynak arról, hogy az országban rendszeres és nyílt propaganda folyik a Habsburg-család trónra emelése érdekében és hajlandó-e sürgősen gátat vetni ennek az időszzerűtlen és az országra ártalmas törekvésnek. Szívesebben látná, ha demokratikus köztársaság lenne az ország, mint királyné nélküli királyság. A magyar nemzetgyűlési képviselők idegenben mennek és hirdetik a Habsburg propagandát. Griger Miklós: El is megyünk! En még nem voltam, de elmegyünk.

Csetry interpellációjára nem válaszolt a miniszterelnök, mert még hátra van ugyan ebben a tárgybán Hegymegi Kiss Pál interpellációja.

Hegymegi Kiss Pál: Albrecht osztrák főherceg úr személye ellen nekem nincs kifogásom. Amit egyéniségről hallottam, mind kedvező, magyarul is tökéletesen beszél.

Esztergyálos János: Írásbeli dolgozatra rendes. (Óriási derűltség.)

Malasics Géza: Vadludakra vadászni is tud.

Rassay Károly: Ezek történelmi tények.

Hegymegi Kiss Pál: Frigyes főherceg fia, mint hallottam, anyai ágon a Cruy-családból származik, bár nem abból, amely az Árpádokkal rokonságban volt.

Hegymegi ezután előadja, hogy a társadalmi egyesületeknek joguk van, hogy a maguk élére állítsák magasabb célok érdekében a nagyvagyonú főherceget. De ha a detronizációs törvényt komolyan veszik, sajnálatlalt látja, hogy a főnemesség egyrésze Habsburg-párti. Albrecht főherceg részéről az a mérték, melyet József főherceg betart, egyáltalában nem tartatik be. A főherceg úr szereplése, viselkedése és magatartása élezi ki ezeket az eseményeket. Nincs szükségünk puccsra, a királykérdést most nem rendezhetjük óhajunk szerint. Megjelentek a trónkövetelők és ellenük való nemzeti összefogást helyett, deklarációk történtek. Megmozdultak azok is, akik Magyarországon Musso lini-szerű berendezkedést akarnak.

Bethlen adja meg ezután a választ. Kijelenti, hogy a királykérdés ügyét az 1921. évi XLVII. tc. rendezte. A kormány ma is ezen az alapon áll. A királykérdés személyi részének elintézése nem aktuális. A kormány kötelessége, hogy idő előtt bevezett tények elé a nemzet állítható ne legyen. Bizonyos, hogy a magyar közéletben mutatkoznak olyan irányok, amelyek felfogásuknak híveket toboroznak. Nekem meg kell állapítani, hogy a Habsburg-család magyarországi tagjai a politikai élet től mai napig távol tartották magukat. A társadalmi életben részt vettek, a társadalmi egyesületeknek fényt és dísz kölcsönöznek. (Felkiáltások: Pénzt! Pénzt! Pénzt!) Ezért szemrehányás a magyar főhercegeket nem érheti.

Pickler Emil: Magyar főherceg nincs!

Bethlen István: A püspöki kijelentésből keletkeztetett félreértés, de a püspök már megcáfolta szavait. Ugyanúgy Albrecht főherceg is kijelentette, hogy légből kapott hír, mintha a trónra vágyva.

Ruppert: Szeretném tudni, hogy hű-e Ottóhoz, a család fejéhez. (Nagy zaj.)

Bethlen: Nekem ahoz, hogy a főhercegnek a családi ügyekben mi a felfogása, abszolút semmi közöm sincs. Kéri, hogy túl-

zött jelentőséget az eseményeknek ne tekintsen a magyar közvélemény, mert az egész nem más, mint egy hisztérikus roham.

UJDONSÁGOK

Szombaton Világszenzáció Szombaton

Mindent egy asszonyért Mosjoukine-film? Apolló mozgósínház.

* Uj prefektusi titkár. A prefektus Petre Gheorghe, a jeles tehetséges író, a Sentinela volt munkatársát prefektusi titkárrá nevezte ki. Szívesen üdvözlöjük Petre Gheorghet ebben a tisztségében, mint intelligens és meleg jóakaratu férfit, aki kétségteljesen kiválóan fogja új hatáskörét betölteni. Az új titkár reggeli ember, de több évi nagyváradai tartózkodása alatt megtanult magyarul, úgy, hogy a magyar publikumnak is teljes készséggel állhat rendelkezésére.

* Zsolt Béla Nagyváradon. Az előkelő irodalmi vendégek között tegnap óta Zsolt Béla is Nagyváradon tartózkodik. Zsolt Béla Nizzából jött Nagyváradra s néhány napig lesz itt. A nagyevű költő december hóban újra visszatér Nagyváradra, hogy Krudy Gyulával, a nagy mesélővel egy régen megígért matiné keretében mutassa be a mai költőt annak a közönségnek, amely először fogadta szívébe.

* Az Izraelita Nőegylet tea-délutánja. Az Izr. Nőegylet december 1-én, kedden délután tartja meg a heti teadélutánját a Royal-büfében. A legutóbbi teadélután nagy sikere és a fesztelen jövedv, ami ott honolt, széles rétegekben kellett nagy érdeklődést, úgy, hogy az Izraelita Nőegylet jótékony célt szolgáló teadélutánjainak sikere biztosítva van. A december elején tartandó teadélután háziasszonyai lesznek: Benedek Miksáné, Balog Leoné, Bíró Márkáné, Bleyer Andorné, Diósi Sándorné, Darvas Vilmosné, Fenyvesi Sándorné, dr. Faragó Viktorné, dr. özv. Heyman Józsefné, Heidelberg Lászlóné, Illés Józsefné, Klein Emilné, Katz Rudolfiné, dr. Kádár Elekné, Leitner Lászlárné, ifj. Moskovits Mórné, Neibrunn Jakabné, Neumann Zsigmondné, Németi Lászlóné, Reichard Dezsóné, dr. Schönfeld Jenőné, Vass Jenőné, Wittenberg Sándorné, dr. Winkler Mórné, dr. Nagy Józsefné, Vadász Sándorné, Schuszték Adolfiné, dr. Weisz Endréné.

* Felekezeti különbség nélkül kéri a magyar anyák a numerus clausus eltörlését. Budapestről jelentik: Megirtuk, hogy a numerus clausus eltörlése érdekében a magyar zsidó anyák nagyarányú mozgalmat indítottak, melynek célja az, hogy több ezer aláírással ellátott memorandumot kérjék a magyar kormányt és a nemzetgyűlést a numerus clausus végleges megszüntetésére. Budapesti jelentés szerint, ezt az ívet nemcsak a zsidó anyák, de felekezeti különbség nélkül ezrével írják alá az anyák és a numerus clausus eltörlését karácsonyra kéri.

* Schwimmmernél 1 kgr. teasütemény 140 lei.

* A Gyermekbarát első pénteki táncosestje f. hó 27-én lesz a Royal-büfében. Egész seleg fiatal leány és ifjú készül lázasan az estére, mely biztosan fényesen fog sikerülni. A péntek esti háziasszonyok és házikisasszonyok a következők: Acs Vilmosné, dr. Andru Szévérné, Gróf Lászlóné, Grüner Aladárné, Hegedüs Nándorné, ifj. Horthy Dezsóné, Filpő Sándorné, Fodor Péterné, Kálmán Györgyné, Katz Rudolfiné, dr. Pelle Jánosné, Tabéry Gézané, dr. Grünstein Bernáthné, dr. Masznik Elemérné, Ország Pálné, Sonnenfeld Gusztávné, dr. Somogyi Imréné. Leányok: Haas Margit, Beck Mancsi, Mayr Margit, Grünwald Nusi, Szanditz Annus, Roxin Bab, Weinberger Ilonka.

Ha bármit gyorsan és előnyösen el akar adni, adj a bizományba Sternberghez, Reg. Ferd. 14.

* Fischerné Szalay Stefánia klasszikus zongora-estélye. Nagyvárad zenekedvelő közönsége részére mindenkor megkülönböztetett és előkelő művészi élvezetet jelent Fischerné-Szalay Stefániának, ennek az ország határain túl is elismert kiváló zongoraművésznőnek hangversenye. Most, december elején megtartandó estélyen is a klasszikusok gyöngyszemeiből állította össze magas színvonalú műsorát. Bizonyos az, hogy Fischerné mindig megújuló nagy sikereit ez az este még csak fokozni fogja. Az estélyen — mely iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg a közönség minden osztályában — fellép Horthyné-Csigy Ella, a kiváló énekesnő is. A december elsejei estély teljes műsora a következő: 1. Bach: Chromatische Fantazie und Fuge. 2. Schumann: Sonate Fis-moll. 3. Két dal. Énekli: H. Csigy Ella, zongorán kíséri a szerző: dr. Szalay Elemér. 4. Chopin: Nocturne. Fis-dur. Prchude: F-moll, B-dur, H-dur. Etude: Cismoll. 5. Szalay: Cherzo. Erotic. Valse comique. Zongorán előadja a szerző: dr. Szalay Elemér. 6. Kodály: Székely keserves. Il pleut dans la ville. Bartók: Este a székeleyknél. Debussy: Dr Gradus ad Parnarsum. 7. Liszt: Rossignol.

* Schwimmmernél naponta háromszor friss a teasütemény.

* Nincs trafik. A nagyváradai monopol igazgatósága távirati rendeletet kapott Kolozsvárról, hogy zárólia a trafikok cigarettá és dohánykészletét. A rendelet nagy riadalmat keltett, mert tavaly is így kezdődött a monopol-árak emelése. Akik jelőre megörömtőltek az áremelést, megrohanták a mit sem sejtő trafikosokat s megvásárolták a cigarettákat. Egy hadiözvegynek rövidesen 16.000 lei ára cigarettát kelt el egy óra alatt. A monopol emberei azonban foganatosították a zárlatot s azóta nincs trafik Nagyváradon. Azt emlegetik, hogy a monopol-árakat 105 százalékkal emelik fei, de ez túlzás, mert az emelés 30 százaléknál nem lehet nagyobb, tavaly is ennyi volt. Most az volna a sürgős teendő, hogy a dohányraktár — kerül amibe kerül — adjon ki dohányárut a trafikokba, mert a dohányzókat nem lehet kiebőzteni. Az új trafikarak különben ma már köztudomásúak és — mint Bukarestből jelentik — a dohánymonopol igazgatósága így állapította meg az új árakat: Ferdinánd király cigarettá 4 leiről 5 leire, Mihi vilezzul cigarettá 3-ról 4-re, Principele Carol cigarettá 1-ről 1,20-ra, Mircea cigarettá 80 baniról 1 leire, Intim club cigarettá 70-ről 80-ra, Regal cigarettá 80 baniról 1 leire, Functionar cigarettá 30 baniról 40 banira lett emelve. A II-od osztályú dohány árát 200 leiről 250 leire, a III-ad osztályú dohány árát 100 leiről 125 leire emelte. A gyufa ára 2 lei lesz.

* A Kath. Kőr kulturdélutánja (ma) pénteken este fél 7 órakor lesz, melyen Follmann Géza theol. tanár tart előadást: A biblia és a keleti népszokások. Szabó Ilonka énekel Puccini és Rubinsteinől.

* Elítélte a bíróság a belényesi betörőket. Belényesen 1923-ban Dombi Ferenc és Szabó Lajos, Oláh Böske cselédjeinek segítségével a keményen keresztül behatoltak Zsák István szabómester lakására és onnan hetven ezer lei értékű ruhaneműt loptak el. A lopott holmit hamar értékesítették és az árát közösen elmulatták. Amikor megindult a nyomozás, a rendőrség mind a hármat letartóztatta, de mivel semmi bizonyíték nem volt ellenük, szabadon bocsátották őket. Röviddel ezután Oláh Böske a gazdája előtt elszölte magát és mikor vallatni kezdték, beismerte a lopást. A tegnapi ítélet alapján Dombi és Szabó tovább tagadták, de Oláh Böske mindent beismert és a beismerés alapján Dombi Ferencet másfél évi börtönről, Szabó Lajost 6 hónapi és Oláh Bösket 8 hónapi fogsárra ítélték. A vizsgálói fogságban 4-4 hónapot vettek kiültöltöttek. Az elítéltek felebbezt jelentettek be.

* Eljegyzés. Messer Ilonka (Kisjenő) és Benjámin István (Szalonta) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

Vásznak, chiffonok, damasztok fehérneműre és ágyneműre, legjobb minőségben Leitner Márton Rt-nál

* Felmentették az emberölés vádjától a szakadati lelkész. Megirtuk annak idején, hogy Sabau Stefan szakadati lelkész vadászát közben véletlenül lelőtt egy paraszt embert, aki egy távoli bokorban bujkált és akirol azt hitte a homályban, hogy farkas. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet és felmentette az emberöléssel vádolt lelkészt.

* Az új postatarifa. Bukarestből a posta igazgatósága felterjesztést a minisztériumhoz és kérte, hogy járuljon hozzá a postatarifa január elsejei felemelésé felterjesztés szerint január elsején a közdíjazás lép életbe. A távirat egy szövegei lesz. Ajánlott levél a mostani díjazás szerese és a rendes levél a jelenlegi díjazás sorosa.

* A Societatea Stiintelor Medicale din Oradea-Mare f. hó 28-án, szombaton után 6 órakor tartja havi szűkületét a pezde tanteremben. Tárgysorozat: Dr. Z. Ciupa, Dr. Brückner és dr. Gane betegségei. Azután dr. German Victor tart előadást Röntgen-vizsgálat indikációjáról a gyakl voss szempontjából.

* Schwimmmernél gesztenye habb

* „Az öröm napja” lesz a december 16-ika, amikor sorshúzása lesz a Sajtósorsjegyeknek, 5400 nyerménylő le értékben. Jegyek még rendelhet Rudolf Mosse hirdetési vállalatnál C. Regina Maria 37. „Sajtósorsjáték” alatt a pénz és portóköltség előzetes díse mellett.

* Eger & Comp. nemzetközi szátelefonszáma 698.

* A világhírű indus mesterénov. 29-én Kath. Körben. Jegyek a Hirlapirodában.

* 1926. évre szóló Ügyvédi napló kapható a Hegedüs Hirlapirodában 400 lei.

* 29-én, vasárnap este indus mesekes egyetlen dalestélye a Kath. Jegyek a Hegedüs Hirlapirodában.

* A hadirokkantakat ne bántásák! hadirokkantakat sem kímélik... Az embereket, akik legtöbbet veszítettek a háborúban, azokat is kegyetlenül ják ki lakásaikból, egyetlen várakból, nuktól. Nem szenzáció ez már az újse, aki megszokta a kis és nagy tragédiákat, amelyeket a rendőrség folyotanak ügyes-bajos dolgaikban az ember is Róth Ignác fellábu hadirokkant kila sa megállítja az embert. Ott éve, amióta házból minden szenvedéseért, fájdalommal kapott mulábbal után indították, peksüteményt árul a Huzella és Pfaff-cs Felesége segít neki a kenyérharcban, a forgatagban bizony két lábbal is nehéz állni, hát még egyvel... Alapi-utca alatt van egy szobás lakása Róth Ignác kántnak. Egyetlen vagyonra ez a lakás egész nap átfázott testét pihenteti a nyember és készül fel a holnapi harcra. Tger Ferenc háziga az előjáróság v bontadónak deklarálta a lakást, a Róth Ignác hadirokkantnak ki kell a Most mellékes és nem fontos az, hogy 6 nem volt veszélyes a lakás, csak most, egyik lakó busás lelépésért megvásá házigazdától, az se, hogy az előjáróság sűrűn deklarál életveszélyesnek lakásarra nem gondolnak soha, hogy milyen zeti a háziga az ilyen fajta kérelmek sánál és arra sem, hogy hova fog költöz lakásából kidobott lakó. Róth Ignác a séghez folyamodott. Mint egy fantom, pögött végig vaslával a folyosón, R misszár bevezette Buncscu rendőri hoz, aki mint a rokkantszövetség elnöke ta, hogy rendezni fogja Róth Ignác hadi ügyét. Itt a tél és ezerszer meg kellene ni, amikor valakit lakásától megfosztan meg ha valaki hadirokkant is...

* Vizumát (magyar) 24 óra alatiért intézi a Hegedüs Hirlapiroda.

* Nagy „Modell Album” és ezé igen sok divatlap legujabb száma kapható Hegedüs Hirlapirodában.

* Maheboob és Muscherafi egyetlen dalestélye nov. 29-én. Jegyek gediüs Hirlapirodában.

* Biri néni legujabb szakácskapható a Hegedüs Hirlapirodában 100 lei.

Hia gyönyörű filmet, igazi slágert akar
lőjön a Heyman-szinkörbe.

Lakodalmi tortákat Schwimmernél
cén.

A postaigazgatóság pályázatot hirdet
zer tölgy telefonoszlop szállítására. Az
1926. január 11-én, délelőtt 11 órakor
meg a megyei prefekturán. A feltételek
hatók Berlic P. Vasilenél, a biharmegyei
mai osztály főnökénél a postapalotában.

Az irtalmas házigazda című cikkünkre
az alábbi sorokat:

Amra kell, hogy vallomást tegyek, de saját
vérem érdeke kívánja ezt. Apám nyugdija
100, hanem 900 lei. Március óta az anyánk
nyugdíjából semmit nem adott, hanem za-
rt hához. Szegény anyánkat gyermekei tart-
ják Debrecenbe nem gyárosok, hanem csak
munkások, legfiatalabb öcsém vasvári
munkás és én magam, mint szabóságod dolgozom.
Esetünkhöz képest szüleinket közösen segit-
ményesen a pénzt az anyáknak adtuk s
szüke költötte. De 10.000 leit egyszerre soha
adott az anyánk, csak egy-két, legtöbbet
500. Nem telet meg az igazságnak, hogy az
anyát mondotta apáknak, hogy keressen fog-
ást, mert nem tartja. Ami a lakást illeti, a
nagy irtalmas házigazda csak ígérte, hogy meg-
tartja a tetőt. Egyszer aztán szembe jött ki,
hogy akarják bontani, de ez nem sikerült. Mint
egy ember, nem vagyok olyan helyzetben, hogy
szüvegyek lelépését. Tessék a körülményekről
lakó özv. Kissenét is megkérdezni az „irtal-
mázigazda”-ról. Tisztelettel Balogh Géza,
államár (Arany János-u.) 4.

A futószövegek mindenféle kivételben a leg-
jobb esetben beszerezhető Leitner Márton Rt-nél

K. Baranyay Jolán f. hó 28-án tartja
len nagyszabású hangversenyét, Man-
onka zongoraművész nő közreműködé-
Jegyek a Hegedűs Hirlapirodában.

Szombat, vasárnap és hétfőn nagy
a Heyman-szinkörben.

Schwimmer készíti a legjobb tortakü-
zességeket.

Zoltán-féle iztelen és szagtalan csuka-
haj minden gyógyszerárban és drogér-
ben ismét kapható. Romániai főraktár:
K. S. drogéria Oradea.

Emperzeza fényű és mintázatu hencsertakarók, ab-
ok és ágyminták Leitner Márton Rt-nél

Az Alumínia pöre. Az Alumínia részvény-
ágazat illetékházi pörében a perbeszédék már
második napja tovább folynak. A tegnapi napon
más fordulat állott be. Simionescu vezér-
tató ugyanis, aki a kincstár képviselője, a tár-
s során kijelentette, hogy a Magyar Állam-
bank nagyváradi fiókjának szerepe teljesen
szűkölt és a kincstár nevében lemondott arról
ságról, amelyet ennek a banknak kellene fi-
hába a kihágásban bűnösnek találtak volna.
róság ennek alapján el kell, hogy ejtse a Ma-
gyar Állam- és Hitelbankkal szemben emelt vádat.
bbi finanszírozó bankok ellen még tovább
k a pör és tartanak a perbeszédék.

Leitner Márton Rt-nél cerna damaszt ebédlő-
szobák a legjobb kivitelben, óriási választékban.

Stélvi cipőket legdivatosabb kivi-
telben hozott anyag-
is 24 óra Deczky Sándor
nál készíti. Deczky Sándor
Kada Avram Jancu (Kossuth-utca) 2. az udvarban.

December 5 szombat
este műsoros

Sparos bál
a Kereskedelmi Csarnok termében.

• TÖZSDE •

Bukarest, november 26. (Zárlat.) Páris
830, London 1064, Newyork 219, Milánó 890, Zü-
rich 4225, Bécs 31, Prága 650. Valuták: Font
1055, fr. frank 890, sv. frank 42, lira 895, dinár
390, dollár 219, osztrák 31, magyar 30.5, szo-
kol 640.

Zürich, november 26. (Zárlat.) Berlin
12350, Amsterdam 20865, Newyork 419, Lon-
don 2515, Páris 1950, Milánó 2097.5, Prága
153750, Bukarest 7270, Belgrád 917.5, Bukarest
237.5, Bécs 73 és egyenlő.

A külföldi vasúti jegyeket mindenkinél
szigorúan a napi kurzuson árusítja a Nemzet-
közi Hálókocsitársaság nagyváradi fiókja,
(Hegedűs Hirlapiroda).

NYILTÉR

Tekintetes

Orient Áll. Biztosító R.-T.

Oradea-Mare.

Készséggel igazolom, hogy rokonom
és ügyfelem Mihály Karoly elhalálozása
folytán özvegy részére járó Önöknek biz-
tosított 50.000 leit a mai napon kifizeték.

Oradea-Mare, 1925. november 24.

Dr Markovics József s. k.

• SZÍNHÁZ •

HETI MŰSOR:

Péntek: Román előadás.

Szombat délután fél 4 órakor: Kis hun-
cut, operettujdonosság, olcsó helyárakkal. Sorozat-
szám 63.

Szombat este: Yus-Hi, operettbemutató.
Bérletlen kívül. Sorozatszám 64.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Cseregye-
rekek, operett, mérsékelt helyárakkal. Sorozat-
szám 65.

Vasárnap délután fél 6 órakor: Csoda-
szarvas, drámai újdonság. Mérsékelt helyárak-
kal. Sorozatszám 66.

Vasárnap este: Yus-Hi operettujdonosság má-
sodszor. Sorozatszám 67.

Hétfő: Yus-Hi operettujdonosság 3-szor, A)
bérlet. Sorozatszám 68.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI:

— Péntek este Bródy-emlékünnap B) tér-
letben. Olyan óriási érdeklődés volt szerdán este
Bródy Sándor emlékünnapján, hogy az igaz-
gatóság a zenekart kénytelen volt kiadni. Nagy-
váradi intelligenciájának nagyrésze nem tudott
jegyhez jutni és így a közöshajnak engedve, péntek
este megismétli báró Hatvani Lajos a Bró-
dyról és a magyar irodalomról szóló nagyszerű
felolvasását. Péntek este báró Hatvani felolva-
sása után ugyancsak a Lyon Lea kerül színre a
cím szerepben L. Hollós Jucival, a többi szerep
Davas, Lengyel, Sós, Stoll, Bereng kezeiben
van.

— Fehér cseresznyevirág és fehér chrizan-
tém ékesíti és árasztja a kedves hangulatot a
Yus-Hi első felvonásában, melynek poétikusab-
bat és szebbet még alig irtak operett-színjára.
A Yus-Hi exotikus japán miliője, megható me-
séje, füllemázó muzsikája, táncai és frappáns
humora, mind olyan kellekék, amelyek egy ope-
rettet a világhír szárnyára kapnak. Óriási és
osztatlan nagy sikere volt ennek az operettnek
a világ minden színpadán, természetes tehát,
hogy nálunk is sorozatos előadásra számíthat a
Yus-Hi. Az operettujdonosság szombat este bér-
letlen kívül mutatja be az operettgyűjtés. A fő-
szerepeket P. Gaizler Lola, ez a páratlan hangu
művész, Bellák Aranka, T. Pogány Janka,
Simon Évi, Tompa, Páger, Sós, Stoll és Bereng
játsszák. A Yus-Hi vasárnap kerül színre másod-
szor, hétfő A), kedden pedig B) bérletben megy.

— Kis huncut. Egy pillanatra sem szünik
meg a kacagás a Kis huncut előadásán, annyira
ötletes a moziprimadonna, a szobaleány, a festő-
művész és az inas közötti szerepcseréből származó
bonyodalom. Ezt a nagyszerű vigasztalnak

is beillő darabot Gilbert népszerű és melódikus
muzsikája kíséri. A Kis huncut főszerepeit Bellá-
k Aranka, T. Pogány Janka, Simon Évi, Pet-
róczy Aliz, Páger, Tompos, Stoll és Bereng ját-
sszák. A nagyszerű operett szombat délután fél
4 órakor olcsó helyárak mellett kerül színre.

— Cseregyerek- Csodaszarvas. Az elő-
vételi pénztárnál tapasztalható nagy érdeklődés
mutatja, hogy a vasárnap délután tartandó két
előadás szorongásig zsúfolt nézőtér előtt fog le-
peregni. Fél 3 órakor a Cseregyerek című
magyar operett kerül színre a legjobb szerep-
osztásban az operettgyűjtés legkiválóbbjainak
fellépésével, fél 6 órakor pedig a Csodaszarvas
című szenzációs dráma megy L. Hollós Jucival,
Benes Ilonával, Darvasal, Ocskayval, Tompos-
sal és Stollal a főszerepekben. Mindkét dél-
utáni előadás mérsékelt helyárú.

Heyman-szinkör heti műsora:

Előadások kezdete hétköznap 5, 7 és 9
órákor.

Vasárnap és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 óra-
kor.

Elővételi pénztár délelőtt 10 órától 1
óráig.

Péntek 5, 7, 9 órákor: A „Kölyök”,
Jackie Coogan és Chaplinnal a főszerepben.
Előtte egy 2 felvonásos kacagtató Zigotto-
film.

— „A kölyök”. Csak ma vetítik a Hey-
man-szinkörben a mindenki által megcsodált
gyönyörű filmet. Jackie Coogan és Chaplin
annyi szépet és meghatót produkál, hogy a
közönség nagyrésze több előadásban is meg-
nézi e filmremekét. Az előadások mindenkor
5, 7 és 9 órákor kezdődnek rendes helyárak-
kal.

— „Japán-sziget kincse”. Hatalmas pla-
kátok és fotográfiai hívják fel a közönség
figyelmét a Heyman-szinkör e legújabb slá-
ger-filmjére, mely a „Lázadás” cím alatt
járt be a külföld mozgóképzőházaiban és min-
denütt általános és hatalmas közönséget
vonzott. A gyönyörű film női főszereplője a
legszebb filmművésznők egyike: Alice Cal-
boun, ki rengeteg viszontagság után éri el
célját, szenzációsabb és érdekesebb jele-
netek közepette. A film, melynek felvételei
elragadó, szereplői komoly művészek és
rendezése felülmúl minden eddigi filmrende-
zést, szombaton, vasárnap és hétfőn kerül
vetítésre. A szombati és vasárnapi 3 órási
előadások mérsékelt helyárúak, teljes zene-
kísérettel, az 5, 7 és 9 órási előadások
pedig rendes helyárak mellett lesznek meg-
tartva.

~ MOZI ~

— A szenvedések drámáját még ma,
pénteken vetíti az Apolló. Egyszer minden
asszony... nagyszerű rendezésével, gyö-
nyörű felvételeivel és izgalmas, sok helyen
megható meséjével a legnagyobb sikert
aratta nálunk is. Holnap szombaton Mosjou-
kine-premier! „Mindent egy asszonyért”
(Utazás a föld körül). Káprázatos felvételek,
szenszállis rendezés, világhírű művészek. Ez
a film minden képzeletet felülmúl.

— Joe May, a „Hindu siremlék” rende-
zője vitte fíhnre Georg Kaiser népszerű re-
gényét, a „Texasi farmer”-t, amely két me-
saillance történetét mondja el. A 8 felvoná-
sos film főszerepét a bájos Mady Christians
alakítja. A fordulatok és ötletes darabot ma,
pénteken mutatja be először a Dorian-film-
színház. A 9 órási előadás keretében Gio-
vanni mester fogja mutatványával a közö-
séget szórakoztatni. — Jón: „Perdita”, Boc-
cacio remekműve filmen 10 felvonásban. A
főszerepben Bernhard Goetzke, Werner
Krauss, Xenia Desni, Hanua Ralph és Ivy
Duce.

**Aprohirdetés egy
szó ára 4 Lei, vas-
tag belüvel 8 Lei,
legkisebb hirdetés
10 szolg 40 Lei.**

Levelezés

Hölgyek, kik még nem ös-
merik, saját anyagi érde-
kükben ismerjék meg Bemer-
térén Kertész Reklam
árúházát, mert divat
szövetek, selymek, vás-
zon, damaszt, asztal és
ágyanemű cikkek a legol-
csóbb bevásárlási forrása.

LAKÁS

Egyszobás, konyhás lakást
csékely lelépéssel keresek,
lehetőleg Olasziban. Cime-
ket a kiadóba kérek. 5138

Szoba konyhás lakás ki-
adók. Bolinteanu (Kertész
utca) 12-c. háztulajdonos.
5384

Egyszerű intelligensebb nő
szerény szobát keres. Ci-
met a kiadóba kér. 5392

Butorozott szoba külön
bejáratral Str. Gen. Holban
(Széles-utca) kiadó. Cim a
kiadóban. 5409

Elegáns butorozott szoba
2 fiatal embernek, vagy
házaspárnak kiadó. Cim a
kiadóban. 5431

ELLÁTÁS

Olcsó kóser háziokost kap-
ható. Cim a kiadóban.
5350

Alkalmazás

Tiszteességes fiatal minde-
nes leány jó bizonyítvány-
nyal három tagú csalárhoz
dec. elsejére felvétetik. —
Str. Cuza Voda (Szacs-vay-
utca) 19.

Századalka, valamint ro-
mánul értő, kerestetik. Str.
Alexandri (Teleki-utca) 27.
Elenterescu. 5421

Gazdasági akadémiát
végzett 4 évi gyakorlattal
bíró iutkozó 1926. május hó
1-re állást keres. Megke-
resések „Intéző” jétigére e
lap kiadóhivatalába kül-
dendők. 5417

Suiche intelligens Freulein
zu Kindern Sprechstunde
Nachmittag von 2—5 uhr
Mezey, Hármast-utca 8. sz.
5434H

Szobaleány ügyes azonnal
felvétetik. Sonnenfeld Gus-
táv, Str. Prințul Carol (Szi-
lágyi D.-u) 6., II. emelet.

Onálló kézi és tanuló var-
rólanok felvételnek. M.
Keller Jeny Regele Ferdi-
nand (Rákóc-ut) 3, Heiman
szinkör bejárat. 5433

Gyakorlott tisztviselő
delutáni foglalkozást keres.
Cim a kiadóban. 5435H

Okleveles gépészmérnök
a magyar, német, román
nyelvben jártas négy évi
praxissal, kereskedelmi is-
meretekkel megfelelő el-
helyezkedést keres. Paulini
Rudolf Ghiris Aries (Ara-
nyosgyéres). 5430

Középkorú intelligens nő
keres italmérté percentre
kautióval rendelkezik. Cim
a kiadóban. 5416

Adás-Vétel

Használt női fekete kabát,
egy zsakett öltöny, cipők,
ruhák olcsón eladó. Cim:
Cuza Voda (Szacs-vay-utca)
19. sz.

ELADO: Ujvárosban kétszobás magánház szép
udvarral 250.000; 48.000-et jövedelmező
400.000; Cuza Voda (Szacs-vay-utca) hatlakásos 550.000;
Ötszobás és háromszobás magánház szép udvar és kert-
tel, mindenütt átadó lakásokkal; Ujvárosban jó helyütt
több lakásos 500.000; 12 kmtr. fekvő 75 hold földbir-
tok épületekkel 14.000.

Csapó, Strada Sztaroveszky 7.

Eladó közeli vidéken mo-
dern ház 4 üzlettel, 3 ven-
dégszobával, kuglizó és
kert, gazdasági udvar, pin-
ce, nagy telek 550.000 lei.
Ertekezni Tománénál, Tace
Ionescu (Körös-utca) 21,
9—12-ig, 3—6-ig. 5420

Vidéken piaczer-
és mai joggal bíró
és lakás eladó. Csá-
dus Hirlapirodába

Eladó Cuza Voda
vai-utca részén
fürdőszobás ház
Másk több lak-
ezer. Take Ionescu
utván magánház 4
Tománénál, Tace
(Körös-utca 21.

Eladó magánház
lyen 6 parkett
fürdő- és csele-
fele átadható
Piața Unirii (Sze-
térén) ház üzlet-
Magánház 2 szob-
szoba átadható
Str. Astra (Ghi-
lakásos házrész-
fizetési feltételek-
lei. Toma József
12-ig, 3—6-ig S
Jonescu (Körös-
utca 21.

Eladó gyönyörű
ház, szép utcán
parcetes és kül-
ben 3 szobás
Tománénál, Tace
(Körös-utca 21.

Meteor (folytat-
hat közepnyag-
vételre keres a
Hirlapiroda. Tel-

Tenkén, a fürdő-
egy 4 szobás
nagy kerttel je-
eladó. Cim Jenn
kereskedő, Str.
tilor 22.

Háztelek eladó.
Str. Vlahuța (Sze-
u) 54. sz., üzletb-

Külföldi
Géphiímzést
és rendes varr-
cson tanítók
állandóan kap-
Str. Plevnei (Tim-

Bizományba
márkás porcellán-
neműket, — sző-
ebéldőszervizeket
műket, disztárgya-
munkákat, könyve-
mekjártkókat stb.
csenyi vására.
iroda, foposta me-
lelon 203. Meghí-
dekre is megyek.

Ugyes varrónő
munkát keres, h-
ajánlkozik. Cime-
Jolán, Str. Dimit-
mir (Beóthy Odg-

Reméle
tudja már, ho-
„Palace”-ba
vizumozni
DEUTSO
a futár
Utleveleket elj-

Naponta fri-
liba h-
zsir, māj, teper
nagyban és kicsy

חבר
Hoffmann J-
Oradea-Mare,
Saguna (Kapuci-
8. sz. — Cimre
figyelni.

Meghívó

A Tenkei Gazdasági Takarékpénztár r.-t.
Tinca — Tenkén 1925. évi december hó
6-án d. e. 10 órakor az intézet saját he-
lyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére
a részvényesek tisztelettel meghívatakn.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az alaptőke felemelése.
2. Egy igazgatósági tag választása.

Tinca — Tenke, 1925. november hó
21-én.

Igazgatóság.

Butorok

és irodai berendezések, a legégysze-
rűbbtől a legfinomabbig, művészi ki-
viteli facsillárok kapnátok Piața
Mihai Viteazul (Nagypiac-tér) 12. sz.
alatti butoraktárban. Bármilyen
fa- és asztalos munkákra megren-
deléseket felveszek, terveket készítek

Rein Marcell

faúr és butorgyára, Oradea, Str. 20 Aprilie 44
Telefon 6-15. Telefon 6-15.

Hirdetmény.

Valea lui Mihai (Érmihályfalva) köz-
ségben 1925 november 28. napján, szom-
baton d. e. 9 órakor alóirott ügyvédi iro-
dájában közjegyző közbenjöttével, kése-
delmes vevő rovására nyilvánosan elár-
vereztetik 46 darab kövér sertés, körül-
belül 90 mázsa súlyban.

Venni szándékozók a sertéseket Lo-
vass Béla ügyfelem Valea lui Mihai-i há-
zánál levő hízalidában bármikor megte-
kinthetik.

Kikiáltási ár elősúlyban kilónkint 46
lei 50 bani. Közelebbi feltételek alóirott-
nál megudhatók.

Dr Bálint Miklós ügyvéd

Valea lui Mihai — Érmihályfalva.

URSUS- EXTRA

világos sör-különlegesség
mindenütt kapható.
Czell-sörlőzde
Kolozsvár--Monostor

Nyomatott Sonnenfeld Adolf R.-T. körírógépen.